

Examenul de bacalaureat național 2018

Proba E. c)

Istorie

Simulare pentru clasa a XI-a

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

I. TÉTEL

(30 punct)

Olvassátok el figyelmesen az alábbi forrásokat:

A. „Robert Schuman 1950. május 9-i nyilatkozatát követően, amely a közös francia-német szén és acél termelést irányozta elő, 1951. április 18-án Párizsban aláírják az *Európai Szén- és Acélközösség létrehozását kimondó szerződést (ESZAK)*. Miután Belgium, Német Szövetségi Köztársaság, Franciaország, Olaszország, Luxemburg és Hollandia (a *Hatok*) szentesítették, 1952. július 23-án életbe lépett a szerződés 50 évre. [...] Ennek az első szerződésnek célja a szén és acél közös piacának azonnali megteremtése volt. [...] Egy másik célja a gazdasági, majd fokozatosan a politikai közösség megalapozása volt. Ez a szerződés, mely létehozza a Főhatóságot, a Közgyűlést, a Miniszterek Tanácsát, a Bíróságot, a mai Európai Unió intézményi rendszerének alapjául szolgált. Röviddel az ESZAK megalakulását követően, Franciaország egy nemzetek felett álló katonai integráció projektjét mutatja be. Így 1952. május 27-én az ESZAK hat tagja Párizsban aláírta az *Európai Védelmi Közösség (EVK) létrehozásáról szóló szerződést*. A szerződés egy közös európai hadsereg létrehozását irányozta elő. Viszont ennek szövegét Franciaország Nemzetgyűlése nem ratifikálta [...].”

(Secretariatul General al Consiliului, *O Uniune de drept: de la Paris la Lisabona*)

B. „1979-től kezdve Dél-Európában megváltoztak a politikai rendszerek. A Görögországban helyreállított demokrácia stabilizálása és az ország gazdaságának megszilárdítása érdekében 1979. május 28-án Athénban aláírták *Görögország csatlakozási szerződését* az Európai Közösséghez. A szerződés 1981. január 1-én lépett érvénybe. Hasonlóképpen, *Spanyolország és Portugália csatlakozási szerződését* 1985. június 12-én Madridban és Liszabonban írták alá, és 1986. január 1-én lépett érvénybe. A *Hatok Európája*, amely utóbb a *Kilencek*, majd a *Tizek Európája* lett, ettől a pillanattól a *Tizenkettők Európája* néven válik ismertté. [...]

Február 17-én Luxemburgban, valamint február 28-án Hágában a *Tizenkettek* aláírták az *Egységes Európai Okmányt*, hogy az európai gazdasági és politikai konstrukciónak új impulzust adjanak. Ez a szerződés 1987. július 1-én lépett érvénybe. [...] Kiterjesztik a közösségi hatásköröket, [...] míg a Tanács minősített többséggel határozatokat fogadhat el. Megszilárdítják az Európai Parlament törvényhozói hatáskörét. [...] Szemtanúi lehetünk, amint fokozatosan, egyik egyezményről a másikra, kiterjesztik az Európai Parlament törvényhozói hatáskörét párhuzamosan a Tanácséval [...].”(Secretariatul General al Consiliului, *O Uniune de drept: de la Paris la Lisabona*)

A fenti források alapján válaszoljatok az alábbi követelményekre:

1. Nevezzétek meg az **A** forrásban említett egy intézményt. **2 pont**
2. Pontosítsatok, a **B** forrás alapján, egy információt az Európai Parlamentre vonatkozóan. **2 pont**
3. Említsetek meg az európai államok által aláírt egy-egy hivatalos okmányt, amelyre az **A**, valamint a **B** forrás utal. **6 pont**
4. Írjátok le a vizsgalapra annak a forrásnak megfelelő betűjelet, amely azt támasztja alá, hogy az európai országok egy közös hadsereg létrehozásában érdekeltek. **3 pont**
5. Írjátok a vizsgalapra, a **B** forrásból kiemelt, két olyan információt, amelyek között ok-okozati összefüggés van, pontosítva mindkét információ szerepét (*ok*, illetve *okozat*). **7 pont**
6. Mutassatok be a XX. század második feléből, az európai integrációval kapcsolatos két tevékenységet, másokat, mint, amelyre a fenti források utalnak. **6 pont**
7. Említsetek meg egy hasonlóságot a XX. század második felében az európai integrációban részt vevő országok politikai rendszerére vonatkozóan. **4 pont**

II. TÉTEL

(30 pont)

Olvassátok el figyelmesen az alábbi forrást:

„A kultúrában, akárcsak más területeken, a Keletre hasonló modellt alkalmazzák. [...] A román állampolgár egy ideológiai kampánynak van alávetve, mely 1956 és 1958 között, a magyar forradalom után még hangsúlyosabbá vált, amikor Gh. Gheorghiu-Dej hűségéről bizonyosságot akart szolgáltatni a szovjeteknek, amelynek célja a szovjet csapatoknak az országból történő kivonásának megkönnyítése és hatalmának megszilárdítása volt. [...].

A román értelmiség számára a nyugati kultúra paradigmáinak keletre történő lecserélése [...] egy igazi sokk volt. Kollaborálással, ideológiai tévelygéssel és a német nácizmussal való szövetekezéssel vádoltak számos író, «ami – ahogyan Mircea Popa történész és irodalomkritikus írja – pánikot és zavart keltett az írók soraiban, akik, a megtorlástól való félelmükben, tömegesen beállnak a Román Kommunista Párt soraiba, vagy a politikai megrendeléseknek tesznek eleget, lelkesen írnak a szovjet irodalmi fordításokról, függetlenül attól, hogy ezek minőségek vagy egyszerű selejtek». Nemsokára egy új írói gárda alakul, készen, hogy gyorsan és radikálisan elsajátítsák a párt propaganda lapjainak hasábjain egyik napról a másikra megjelenő fenyegető ideológusok által terjesztett új irodalmi leckét [...], akik a feltörekvés és a dicsőség vágya által vezérelve, rágalmaikkal elődeiket [...] ezáltal az irodalmi életet a kommunista ideológiának kiszolgáltatott irodalom fogja uralni. [...]

Neves román irodalmi folyóiratokat szüntettek be, kiadókat zártak be. [...] Szinte a teljes könyvkiadást a szovjet könyvek uralták. Ezekben az években masszívan fordították és jelentették meg a «Forradalom» vagy a «Nagy Honvédő Háború» aktuális szovjet irodalmát, szovjet műszaki könyveket... [...] Megnőtt a Szovjetunióból behozott kötetek száma is, tehát az orosz nyelven megjelent könyvek, amelyeknek száma többszörösen meghaladta a külföldi könyvek számát [...].

(I. Bulei, *O istorie a românilor*)

A forrás alapján válaszoljatok az alábbi követelményekre:

1. Nevezzétek meg a forrásban említett politikai alakulatot. **2 pont**
2. Pontosítsátok azt a századot, melyre az adott forrás vonatkozik. **2 pont**
3. Említsétek meg a politikai vezetőt és az ő célját, amelyre a forrás utal. **6 pont**
4. Említsetek meg a kiadványokra vonatkozó két információt, az adott forrás alapján. **6 pont**
5. Alkossatok, az adott forrásból kiindulva, egy véleményt az írókra vonatkozóan, és támasszátok alá a fenti forrásból vett két információval. **10 pont**
6. Érveljete, egy megfelelő történelmi ténnyel, azon kijelentés mellett, mely szerint a két világháború közötti román kultúra európai kultúra volt. (Pontozódik a megfelelő történelmi tény bemutatása és az ok-okozatiság, valamint a következtetést kifejező szavak használata.) **4 pont**

III. TÉTEL

(30 pont)

Írjatok egy, megközelítőleg két oldalas esszét a második világháború utáni Európáról, figyelembe véve a következőket:

- említsetek meg a második világháború utáni európai államnak két szervezési formáját és mindegyiknek egy-egy jellemzőjét;
- pontosítsátok az új technológia fejlődésének egy okát és mutassátok be a második világháború utáni időszak technológiájának a környezetre gyakorolt egyik hatását;
- fogalmazzatok meg egy véleményt a második világháború utáni Románia gazdaságára vonatkozóan és ezt támasszátok alá egy történelmi érvel.

Figyelem! Pontozódik a megfelelő történelmi nyelvezet használata, az esszé felépítése, az ok-okozati összefüggések kiemelése, a történelmi érv kidolgozása (megfelelő történelmi tény bemutatása, az ok-okozatiságot, valamint a következtetést kifejező szavak használata), a történelmi események megfelelő időrendi/logikai sorrendjének, valamint a terjedelmi követelményeknek a betartása is.